

OTEVŘENÝ DOPIS

Rozhodování poradního orgánu vlády ČR Rady pro výzkum a vývoj je ve vážném rozporu s obecným zájmem a prospěchem

Vážený pan

Ing. Jan Fischer, CSc.

předseda vlády České republiky

předseda Rady pro výzkum a vývoj

fischer.jan@vlada.cz

posta@vlada.cz

rvv@vlada.cz

kupka.milan@vlada.cz

blazka.marek@vlada.cz

nábřeží Edvarda Beneše 4

118 01 Praha 1 - Malá Strana

Brno, 28.6.2009

Vážený pane premiére,

dovoluji si obrátit se na Vás tímto otevřeným dopisem nejen jako na předsedu vlády České republiky, ale i jako na předsedu Rady pro výzkum a vývoj.

Je namístě mít porozumění pro nutnost vyrovnávání se (nezaviněně) s problematikým ustanovením zákona propojujícím předsednictví Rady pro výzkum a vývoj jako odborného a poradního orgánu vlády se samotnou vládou tím, že její člen Radě předsedá. (Toto propojení se při různých rozhodováních v dřívější i nedávné minulosti projevilo jistě nepříznivě, zvláště významně například při jednání Rady ve věci obsazení místa předsedy Grantové agentury České republiky.)

Pracovní zatížení člena vlády jeho povinnostmi ve vládě samé snadno přivodí situaci, že nejde jen o dojem, když se skutečné řízení Rady přisuzuje jejímu sekretariátu, který přitom za rozhodnutí Rady nenese vůbec žádnou odpovědnost. Ta přísluší v plném rozsahu členům Rady, bez ohledu na to, jaký vhlad do problematiky v konkrétních případech, o nichž hlasují, vůbec mají. Proto jsem se na Vás ve svém dopise z 22.6.2009 obrátil s prosbou o sdělení, kterým členům Rady pro výzkum a vývoj eventuálně nepřisuzujete odpovědnost za schválení odborně hrubě vadné Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje a za schválení prokazatelně neprofesionálního vypořádání připomínek k ní 12.6.2009. A v témž dopise jsem se na Vás už nikoli jako na předsedu Rady, ale jako na předsedu vlády obrátil s prosbou o sdělení, zda považujete za správné, aby Rada pro výzkum a vývoj v nynějším složení pokračovala ve svém působení až do konce svého funkčního období. Dopis jsem uzavřel vyjádřením plného pochopení pro případ, že se nebudete z nejrůznějších důvodů, při rozsahu a povaze všech svých povinností, nepochybně hodných respektování, chtít nebo moci vyjádřit před 28. červnem 2009, kdy Vám bude odeslán otevřený dopis s vazbou na uvedené dvě prosby.

Rada pro výzkum a vývoj v nynějším složení může svým působením vyvolávat dojem, že věda (základní výzkum) se stala v České republice, pokud jde o státní správu, bezprizorní, a že by se pro ni hodil spíše název Rada pro efektivní využití výsledků aplikovaného výzkumu. V tomto smyslu by se pak mohly považovat snahy jejího předsednictva a jejích členů za pochopitelné a plně legitimní, nebýt až příliš podivných nekorektností obecné povahy, v pravém slova smyslu

hodných pozor, a v každém případě neslučitelných s řádným fungováním vrcholného státního orgánu.

Jde právě o hrubě vadné vypořádání připomínek k Metodice hodnocení výsledků výzkumu a vývoje, už samotnou koncepcí od samého počátku principiálně nesprávné, a její následné schválení, podložené nikoli odbornými argumenty, ale přijaté, eventuálně odhlasované, v úzkém kruhu čistě mocensky, bez odborné diskuse, s autokraticky direktivním přijetím nebo nepřijetím připomínek.

Jen velmi málo informovaní nevědí, že Metodika může být jen krycí prostředek pro nezveřejňované strategické záměry. Nicméně při zákonem daném významu Rady pro výzkum a vývoj nezbývá, než se s ní věcně vypořádat.

Jistě je legitimní uplatňovat v rozhodovacích procesech politické preference, avšak při rozhodnutích opírajících se o materiály prokazatelně hrubě vadné mohou být politici předmětem někdy nezáměrné, někdy záměrné manipulace, a nemusí jít jen o státní rozpočet. S takovým postupem by proto neměli souhlasit ani představitelé aplikovaného výzkumu, a samozřejmě ani ty instituce nebo jednotlivci, jimž postupy přinášejí výhody právě tím, že jsou odborně pochybené nebo dokonce nesprávné. Negativní důsledky nerespektování žádoucích zásad práce státního orgánu typu Rada pro výzkum a vývoj se už projevují v chování institucí a jednotlivců a nepříznivě ovlivňují poměry v oblasti vědy a výzkumu. Ekonomické a jiné škody jsou nabíledni.

Může se ukázat, že opatření státní správy nepovedou k nápravě a že vrcholné akademické instituce i nadále setrvávají v pasivitě, pokud jde o tvorbu vlastních ucelených legislativních návrhů, takže se bude možná uvažovat o čistě mocenských, odborně nepodložených rozhodnutích ad hoc. Nemusí tomu tak trvale být. Model hodnocení výsledků výzkumu, který na rozdíl od současného odborně obstojí, může vzniknout i v jiném prostředí a může být zveřejněn a dán státní správě k dispozici, a to bez plánování desetimilionových částek čerpaných z veřejných prostředků a určených k dotování nezveřejňovaných výplatních listin. O reálnosti takové představy svědčí průběh dosavadních osmi seminářů a Akademických fór Odborné skupiny Organizace výzkumu ČFS JČMF a program zářijového Akademického fóra, který si dovoluji přiložit.

Opatření státní správy reagující na uvedené skutečnosti by se neměla nepříznivě dotknout těch členů Rady pro výzkum a vývoj, kteří se separátním votem odborně distancovali od vadných rozhodnutí a kteří by proto, ať už při včasné rekonstrukci, nebo při včasné konstituování zcela nové Rady pro výzkum, vývoj a inovace podle zákona nabývajícího platnost 1. července 2009, měli patřit k odborně kvalifikovaným kandidátům na členství v ní.

Vážený pane premiére, s přáním, aby údobí Vašeho předsednictví Radě pro výzkum a vývoj nebylo poznamenáno analogií manažerského neúspěchu spřízněného projektu Bílá kniha, a s přáním, abyste při řešení všech problémů, s nimiž se setkáváte, mohl spolehnout na své poradce (pokud by některý z nich dal k úvaze okamžité rozpuštění nynějšího složení Rady pro výzkum a vývoj, byla by to rada, o které by budoucí historik možná napsal, že přišla příliš pozdě), Vás s úctou srdečně zdravím.

Váš

Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc.
předseda Odborné skupiny Organizace výzkumu ČFS JČMF
cernohorsky@physics.muni.cz